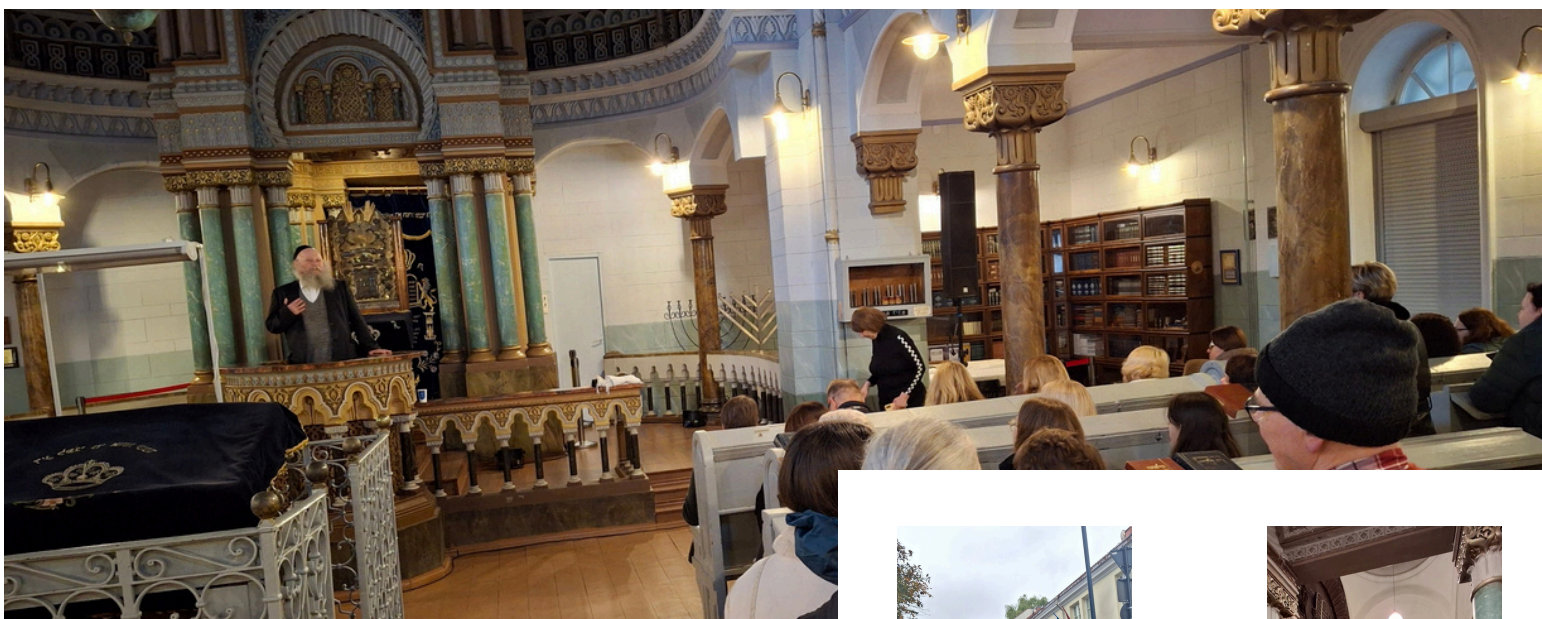

Nr. 7, Spalio mėn.,
2025

NAUJIENLAIŠKIS

SEMINARAS APIE ŽMONIŲ GYVENIMUS IR LIKIMUS, NAUDOJANT CENTROPOS MEDŽIAGĄ

Spalio 16 – 18 d. Vilniuje vyko seminaras „Pasaulis, kurį turime prisiminti: mokymas apie Lietuvos žydų istoriją ir Holokaustą“. Renginys vyko Vilniaus Gaono žydų istorijos – Samuelio Bako muziejuje. Seminaro dalyviams buvo pristatyta Centropos organizacijos sukaupta archyvinė medžiaga: biografijos, foto nuotraukos, filmai, metodinė medžiaga ir t.t. Dalyviai išgirdo istoriko dr. Stanislovo Stasiulio paskaitą apie Holokaustą Lietuvoje, lankėsi Panerių memoriale, susipažino su Vilniaus senamiesčiu – naudojant Centropos medžiagą – audio gidą, pristatantį objektus Vilniuje. Švietimiečiai apsilankė kartu su edukatore Natalja Cheifec Vilniaus choralinėje sinagogoje. Seminaras taip pat buvo susietas ir su praktine veikla: 4 mokytojos dalinosi patirtimi – pristatė idėjas pamokoms naudojant Centropos medžiagą.

Trijų dienų seminare dalyvavo 25 mokytojai, muziejininkai, bibliotekininkai. Seminarą Lietuvos švietimo bendruomenei organizavo organizacija Centropa kartu su Tarptautinės komisijos sekretoriatu, bendradarbiaujant su Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejumi.

VEIKLOS SU VILNIAUS UNIVERSITETO STUDENTAIS ĮGYVENDINANT PROJEKTĄ IMAGINE

Spalio mėnesį pradėtos įgyvendinti veiklos, susijusios su tarptautiniu projektu IMAGINE, kuriame dalyvauja ir Tarptautinės komisijos sekretoriatas. Šiais metais projekto veiklos įgyvendinamos su Vilniaus universiteto studentais iš Komunikacijos fakulteto.

Pirmas užsiėmimas vyko spalio 8 d. Panerių memorialie ir buvo skirtas supažindinti studentus su Panerių memorialo istorija, tačiau kartu aptarti, analizuoti žmonių istorijas, kurių šeimų istorijos ir likimai susiję su šia tragiška vieta. Studentai dirbo grupėse, ieškojo atsakymų memorialo paminklų užrašuose, informaciniuose stenduose.

Antras užsiėmimas vyko spalio 22 d. Vilniaus senamiestyje. Studentai dalyvavo paskaitose apie ikikarinį Vilnių ir žydų bendruomenės gyvenimą bei apie Holokaustą, Vilniaus getą ir Vilniaus žydų likimus. Po teorinių paskaitų, universiteto studentai buvo pakviesti dalyvauti pažintinėje ekskursijoje – susipažinti su žydų kvartalo istorija, pastatais bei Vilniaus geto laikotarpiu – aptariant, kurios vietos, pastatai, susiję su išgyvenusiujų Holokaustą moterų istorijomis.

Tarptautinio projekto IMAGINE pagrindinis koordinatorius – organizacija Centropa. Projektas įgyvendinamas septyniose Europos valstybėse.

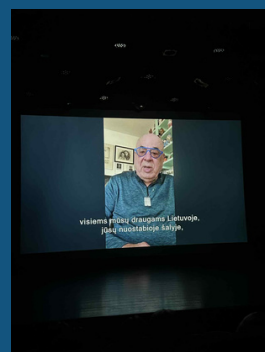
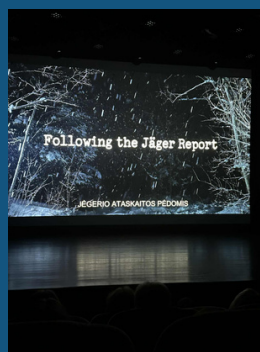
TRADICINIS MOKINIŲ SKAITOVŲ KONKURSAS KAUNO IX FORTO MUZIEJUJE

Spalio 17 d. Kauno IX forto muziejuje vyko tradicinis renginys – skaitovų konkursas „Tylios sienos žodžių paliestos“. Kaip ir kasmet renginyje dalyvavo gausus skaitovų būrys kartu su juos ruošusiais mokytojais. Mokiniai konkursui turėjo būti paruošę mintinai skaityti du kūriniai, kurių tematika susijusi su sudėtingais, skaudžiais išgyvenimais sovietų okupacijos laikotarpiu bei nacių okupacijos ir Holokausto laikotarpiais. Skaitovai buvo vertinami dvejose amžiaus grupėse: 5 – 8 kl. ir 9 – 12 kl.

Tradicinį skaitovų konkursą organizavo Kauno IX forto muziejus kartu su Tarptautinės komisijos sekretoriatu, bendradarbiaujant su Kauno žydų bendruomene.

FILMO PERŽIŪRA „JĖGERIO ATASKAITOS PĖDOMIS“ KARTU SU TOLERANCIJOS UGDYMO CENTRŲ BENDRUOMENĖMIS

Spalio 28 d. Palangos Kurhause vyko filmo „Jėgerio ataskaitos pėdomis“ (režisierius Boris Maftsir) peržiūra. Renginys buvo skirtas švietimo bendruomenei, susipažinti su Holokausto Lietuvoje tema. Prieš filmo peržiūrą buvo istoriko dr. Stanislovo Stasiulio pristatymas / istorinis pasakojimas apie Karlą Jėgerį bei jo rašytą kraupią ataskaitą apie žydų žudymą Lietuvos miestuose ir miesteliuose 1941 metais. Filmą peržiūra vyko su gausia žiūrovų auditorija, kurioje dalyvavo mokiniai su mokytojais iš 5 Tolerancijos ugdymo centrų, veikiančių Palangoje, Plungės r. Kuliuose, Klaipėdoje, Pagėgiuose ir Šilutėje. Renginį organizavo Tarptautinės komisijos sekretoriatas kartu su Palangos žydų bendruomene, bendradarbiaujant su Palangos miesto savivaldybe.

TOLERANCIJOS UGDYMO CENTRŲ NAUJIENOS:

ĮVERTINTI MOKINIAI IR MOKYTOJAI, DALYVAVĘ PROJEKTE „VIENOS NUOTRAUKOS ISTORIJA“

Spalio 20 d. Vilniuje, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos salėje vyko baigiamasis projekto „Vienos nuotraukos istorija“ renginys. Šį projektą inicijavo Vilniaus miesto mokykloms iniciavo Vilniaus Simono Daukanto gimnazija, prieš 2 metus įgyvendinusi projektines veiklas su gimnazijos bendruomene. Projekto idėja buvo paprasta ir tuo pačiu unikali – surasti unikalią senelių, prosenelių ar tėvų albumuose nuotrauką ir sužinoti bei aprašyti nuotraukos istoriją. 2024 – 2025 m. vykusiame projekte dalyvavo 24 mokyklos, daugiau nei 60 mokinių. Tarptautinės komisijos sekretoriatas, šio projekto partneris džiaugiasi, jog istorinę atmintį puoselėjantis projektas gimė Vilniaus Simono Daukanto gimnazijoje, kurioje veikia Tolerancijos ugdymo centras.

PAŽINTIS SU PANEVĖŽIO ŽYDŲ ISTORIJA – PĖSČIŲJŲ ŽYGIO METU

Spalio 24 d. Panevėžio „Šaltinio“ progimnazija organizavo pėsčiųjų žygį, aplankant Panevėžio mieste ir rajone vietas, kurios primena Panevėžio žydų istoriją. Žygyje dalyvavo apie 120 septintų – aštuntų klasių mokinių, kuriuos lydėjo progimnazijos mokytojai. Žygio metu buvo sustojama prie objektų, vadinamų stotelių (tokių, kaip buvusi geto teritorija, senosios žydų kapinės, sinagogos pastatas, buvęs žydų mokyklos – gimnazijos pastatas ir kt.). Per pažintinį žygį, skirtą tarptautinei Tolerancijos dienai paminėti, žygio dalyviai nukeliavo 11 – 12 kilometrų. Žygis, skirtas susipažinti su Panevėžio žydų bendruomene, baigėsi Kaizerlingo miške, Panevėžio rajone, kuriame 1941 m. nužudyta dalis Panevėžio žydų bendruomenės. Pažintinį žygį organizavo Panevėžio „Šaltinio“ progimnazijos Tolerancijos ugdymo centras.

KAUNO VILEIŠIŲ MOKYKLA MINĖJO DIDŽIOSIOS AKCIJOS, VYKUSIOS 1941 M. KAUNO IX FORTE

Spalio 29 d. minima Didžioji akcija – vienas žiauriausių Holokausto įvykių Lietuvoje, vykusį 1941 metais. Tą dieną IX forte buvo sušaudyti 2007 žydai, 2920 žydžių ir 4273 vaikai. Buvo sunaikinta didžioji dalis Kauno geto gyventojų – moterys, vaikai ir senoliai. Tai buvo viena tragiškiausių dienų Lietuvos žydų istorijoje. Šią dieną Kauno Jono ir Petro Vileišių mokyklos Tolerancijos ugdymo centro mokiniai lankėsi IX forte, kur išgirdo apie šio tragiško įvykio istorinį kontekstą, eigą ir pasekmes. Jie apėjo masinio naikinimo perimetrą, iš arčiau susipažino su žudynių vietomis ir išgirdo autentiškų liudijimų apie tų dienų siaubą. Edukacijos metu mokiniai ne tik klausėsi pasakojimų, bet ir reflektavo, ką reiškia išsaugoti atmintį apie tokias tragedijas šiandien.

KAUNO VERŠVŲ GIMNAZIJOS ATSTOVAI DALYVAVO TARPTAUTINĖJE MOKSLINĖJE KONFERENCIJOJE

Spalio 16 d. Maironio literatūros muziejus Kaune pakvietė tarptautinę mokslinę konferenciją „Nepalaužiami ir nesunaikinami: Antrojo pasaulinio karo literatūrinė ir istorinė atmintis“. 2025 m. sukanka 80 metų nuo Balio Sruogos memuarų knygos „Dievų miškas“ parašymo, tad renginys buvo skirtas prisiminti rašytoją ir šį populiarų kūrinį. Konferencijoje dalyvavo Kauno Veršvų gimnazijos mokinės Kotryna Bartasevičiūtė, Greta Brazauskaitė, Miglė Linkevičiūtė, Luknė Lesevičiūtė su lietuvių kalbos mokytoja, Tolerancijos ugdymo centro nare, Rita Petrauskiene.

Daugiau informacijos:
[Facebook](#)